

Előszó

Csokonai Vitéz Mihály születésének 250. évfordulója alkalmából zajlott le 2023. november 8–9-én Debrecenben a *Csokonai 250* című országos tudományos konferencia, melynek szervezői a Debreceni Egyetem Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, a Klasszikus Magyar Irodalmi Textológiai Kutatócsoport, a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézet, az ELTE BTK Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézete, a Debreceni Református Kollégium, a Tiszántúli Református Egyházkerület és Közgyűjteményei, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen Város Önkormányzata és az Alföld folyóirat voltak. A *Studia Litteraria* jelen lapszáma e konferencia előadásainak szerkesztett változatát tartalmazza: tíz tanulmányt és két recenziót.

A Csokonai-kutatások utóbbi mintegy két évtizede a nyomtatott kritikai kiadás lezárulta után jelentős filológiai újdonságot hozott, a Szatmárnémeti Gyűjtemény néven ismertté vált kéziratos gyűjtemény felfedezését és kiadását, melynek nyomán szükségessé vált a kritikai kiadás átdolgozása is. Erre az elektronikus kiadásban került sor, mely a teljes költői életmű szöveganyagának és kronológiájának revízióját követően éppen a konferencia idejére vált teljessé. E munkálatokkal párhuzamosan monografikus feldolgozások folytak, s ezek eredményeképp három könyv (egy kronológiai monográfia, egy mikrotörténeti biográfia és egy tematikus tanulmánykötet) született meg. A konferencia előadói a kutatásoknak ebben a szakaszában tették föl saját kérdéseiket a Csokonai-életműről, s találtak rá megközelítéseikre.

Az első négy tanulmány – Debreczeni Attila, Fülöp Dorottya, Hermann Zoltán és Balogh Piroska dolgozatai – szorosabban Csokonai műveivel foglalkoznak: a pálya alakulásával a nyilvánosság elé szánt művek szempontjából, valamint *A' Tsókok*, a *Dorottya* és a latin nyelvű *sententia* és *pictura* versek kérdéseivel, melyek diákként vagy tanárként köthetők az életműhöz. A következő három tanulmány – az Orbán Lászlóé, a Szilágyi Mártoné és a Győri Jánosé – legáltalánosabban életrajzi közelítésűnek mondható, közös pontot jelent bennük az anya alakja és a város, a kollégium szerepe: az első az egzisztencia megteremtésének körülményeire, a másik kettő az életmű hagyományozódásának szempontjaira fókuszál. A harmadik csoportot Rédey-Keresztény János, Mészáros Gábor és Tóth Orsolya dolgozatai alkotják: mindegyik Csokonai utóéletével foglalkozik, kitüntetetten figyelve a költő számára is meghatározó református közegre. A tematikus lapszámot a konferencián is elhangzott két recenzió zárja: Boldog-Bernád István a Csokonai elektronikus kiadást, Lakner Lajos pedig Borbély Szilárd frissen megjelent tematikus tanulmánykötetét ismerteti.

A SZERKESZTŐK